

КРАЈИШНИК

БИЛТЕН ЗАВИЧАЈНОГ УДРУЖЕЊА КРАЈИШНИКА
“НИКОЛА ТЕСЛА” -ПЛАНДИШТЕ, ЗА 2005/06

БРОЈ - 3
ГОДИНА - III

**ОДРЖАН ТРЕЋИ ФЕСТИВАЛ КРАЈИШКОГ ПЛЕВАЊА “КРАЈИШКИ БИСЕРИ”
09.ЈУЛА 2005. ГОДИНЕ У ПЛАНДИШТУ**

ПАРАСТОС ЖРТВАМА У КРАЈИНИ

1. УВОДНИК О УДРУЖЕЊУ
2. КРАТКА БИОГРАФИЈА УДРУЖЕЊА
3. ТРЕЋИ ФЕСТИВАЛ
“КРАЈИШКИ БИСЕРИ”
4. ДОНАТОРИ И ЗАСЛУЖНИ ПОЈЕДИНЦИ
5. УЧЕСНИЦИ ТРЕЋЕГ ФЕСТИВАЛА

ЛИЧКИ ВИШЕБОЈ - АПАТИН 2005.

7. ДЕСЕТОГОДИШЊИЦА
ПРОГОНА
8. ЛИЧКИ ВИШЕБОЈ
- АПАТИН 2005.
9. ТЕСЛА - ПЛАНЕТАРНИ
ГЕНИЈЕ

Билтен као своје гласило издаје ЗАВИЧАЈНО УДРУЖЕЊЕ ПРОГНАНИХ И ИЗБЈЕГЛИХ КРАЈИШНИКА “НИКОЛА ТЕСЛА” Пландиште. Билтен прати активности удружења у периоду од годину дана, између два фестивала. Излази једном годишње.

УВОДНИК О УДРУЖЕЊУ

Удружење је основано на иницијативу групе прогнаних и избеглих Срба са задатком да окупи ову популацију у јединствену организацију.

Завичајно удружење прогнаних и изbjеглих Крајишника “Никола Тесла” активно делује од 2001. године.

Удружење делује у неколико правца: правна и саветодавна помоћ, код остваривања основних права или добијања докумената. Сваке године обележавамо дан прогона и дајемо помен жртвама које падоше у Крајини. У сарадњи са институцијама Републике Србије и разним хуманитарним организацијама настојимо да се изборимо за права и интересе наших чланова. До сада смо четири пута учествовали на Личком вишебоју у Апатину, те на тај начин помажемо очување наше племенитости кроз витешке игре. Једна од највећих и веома значајних активности је манифестација, фестивал крајишских пјесама “крајишки Бисери”, који смо одржали три пута и четврти је у припреми.

Велику помоћ у свему овоме између осталих имамо од руководства општине Пландинште на челу са председником општине, Господином Зораном Воркапићем.

Овим путем јавно се захваљујемо председнику Воркапићу и његовом тиму на разумевању и сарадњи. Верујемо да ће и убудуће сарадња бити на нивоу, а надамо се и интензивнија, јер то је у интересу како Удружења тако и општине Пландинште.

Чинимо добра дела, боље ћемо се осећати, и живот ће нам бити лепши и срећнији.

ИЗДАВАЧ: ЗАВИЧАЈНО УДРУЖЕЊЕ КРАЈИШНИКА
“НИКОЛА ТЕСЛА”

АДРЕСА: Војводе Путника 38 - 26360 Пландинште

ЖИРО РАЧУН: 340-5342-06; ПИБ: 10 12 39 410

КОНТАКТ ТЕЛЕФОНИ

ПРЕДСЕДНИК: 011-574-966; 063/86-94-919

СЕКРЕТАР: 013-862-039; 064/33-48-444

Два председника
Зоран Воркапић
председник ОПШТИНЕ ПЛАНДИШТЕ и
Никола Г. Везмар

председник З.У. К. “НИКОЛА ТЕСЛА”

БИЛТЕН УРЕДИЛИ: **НИКОЛА Г. ВЕЗМАР**
МИЛАН Г. БРУЈИЋ

ПРИПРЕМИО ЗА ШТАМПУ: **ГОЈКО Н. ВЕЗМАР**

ЗАВИЧАЈНО УДРУЖЕЊЕ КРАЈИШНИКА “НИКОЛА ТЕСЛА” ПЛАНДИШТЕ

КРАТКА БИОГРАФИЈА УДРУЖЕЊА

Завичајно удружење Крајишника је удружење настало и основано по самом доласку изbjеглица Крајишника у општину Пландиште, али је дуго морало чекати да би стекло правни легитимитет.

Група изbjеглих Крајишника, вјерних и оданих поклоника обичаја, навика и културе завичаја из којег долазе, одлучили су да наставе тај културни миље на овом простору како би и њихови потомци ко су и одакле потичу. Било је ово неопходно за опстанак овог пострадалог народа, који преко ноћи остале без стольјећима стваране имовине, али са собом понесе понос и гордост, културно и духовно богатство, које га одржи у неравноправној борби за опстанак.

Били су то дани када нити кашике нисмо имали, дани када су ови храбри Крајишници погледима тражли једни друге, очекујући топле и препознатљиве ријечи утеше.

Знали смо то управо ми иницијатори стварања удружења, да је сада најпотребније охрабрити изbjегле Крајишнике, недозволити да клону духом, већ да се храбро ухвате у коштац са свим проблемима који их чекају.

Одлучили смо да уз сарадњу и помоћ тадашњих представника локалне власти обиђемо што више изbjеглица, који су се сместили у тринаест села општине Пландиште.

Били смо им тада весник охрабрења, да поново крену у нови живот, да смо народ који од ништа може створити нешто и тако је то кренуло те данас након 11 година поново имамо толико да се неразликујемо од домаћег становништва.

Зато је ово удружење Крајишника значајно, јер је носило у себи понос и храброст и без обзира што нисмо исто могли легализовати нисмо прекидали са радом.

Дошли смо тако до првог Фестивала крајишских пјесама на којем учествује више од 20 изворних крајишских група, Фестивал на којем је проливена ријека суза, сузе радости што смо опет бар на кратко заједно и сузе жала за родним крајем.

Од 2000. Године Удружење је интензивирало рад јер је прошао период сналажења и прилагођавања изbjеглих Крајишника те је сада требало оживјети завичајне обичаје кроз пјесму, игру и весеље да бар на момент заборавимо свакодневне проблеме.

У најужем руководству тадашњег извршног одбора Удружења били су четири Николе и три Милана, па кад је већ тако одлучисмо да укључимо и петог Николу, нашег а свјетског НИКОЛУ ТЕСЛУ по којем и доби име.

Успјели смо да се изборимо за опстанак ове најважније Крајишке културне манифестације на овом простору, да покажемо и докажемо да смо снажни и храбри и да можемо све. Сада већ одржавамо четврти фестивал и сваким даном добијамо подршку да наставимо и истрајемо у очувању културног блага овог народа.

**Његово Преосвештенство Владика Банатски,
Господин Никанор, јереј Душан Нишевић,
Славко Русић, Никола Везмар, Јован Јованчевић
и Милан Брујић**

Одлучни смо да опстанемо, да нашим генерацијама које долазе пренесемо наше културно богатство с поруком да га чувају и његују, да га шире и обогађују, јер то је нешто што мора да постоји док постоји овај народ. Дубоко вјерујући да ће народ Крајине живјети и бити поносан на своју културу без обзира ће се налазио, шаљем Вам поздрав и нека Вас Бог чува!

Секретар Удружења
Милан Г. Брујић

ТРЕЋИ ФЕСТИВАЛ КРАЈИШКИХ ПЕСАМА У ПЛАНДИШТУ

КРАЈИШКИ БИСЕРИ

И ове године, по трећи пут, у организацији Завичајниог Удружења Крајишника “НИКОЛА ТЕСЛА”, у Пландишту је одржан Фестивал крајишских песама. На фестивалу је учествовало дванаест најбољих изворних група. Фестивал су пратили Његово Преосвештенство Владика Банатски, Господин Никанор и председник општине Пландиште, Господин Зоран Воркапић.

По трећи пут за редом у организацији Завичајног Удружења Крајишника “Никола Тесла” у Пландишту одржан је Фестивал крајишских песама, од ове године под именом “КРАЈИШКИ БИСЕРИ”. Фестивал је званично отворио председник удружења, **Никола Везмар**, изразивши посебно задовољство због присуства Његовог Преосвештенства Владике Банатског, Господина Никанора и председника општине Пландиште, Господина Зорана Воркапића, пожеливши свима угодно вече.

На почетку двочасовног програма прочитан је реферат у коме је укратко објашњено чиме се удружење бави, односно који су му циљеви и задаци. Том приликом речено је да удружење окупља Србе са свих крајишских простора, без обзира када су дошли у општину Пландиште. Циљеви и задаци удружења огледају се у помоћи свима онима који су се последњим егзодусом доселили и овде нашли пријатеље и рођаке који су их прихватили. Удружење такође покушава да спасе од заборава културно благо крајишког народа које је стварано, неговано и чувано до данашњих дана. На нама је да то наслеђе очувамо и пренесемо на млађе генерације. Због тога смо за ове четири године постојања, по нашем убеђењу, а узвеши у обзир околности и услове у којима Удружење ради, доста постигли. Главна манифестација у циљу очувања крајишког певања је фестивал. Наравно, широк је спектар делатности којима се Удружење бави да би постигло задане циљеве.

До сада смо због различитих разлога померали термин одржавања. Како Удружење носи име нашег славног генија Николе Тесле, рођеног у Лици, одлучили смо да фестивал посветимо његовом рођендану. Тако да ће од ове године термин одржавања бити везан за Теслин рођендан, односно око 10. јула.

Фестивал поред симбола, личке капе и тамбурице, од ове године има и име КРАЈИШКИ БИСЕРИ које је примерено значају фестивала и песама које се негују, јер то заиста јесу крајишки бисери.

Уводни реферат завршен је речима: “Драги пријатељи сви ви, свако на свој начин, заједно са нама, дајете допринос у очувању и неговању Крајишских бисера, због чега вам хвала. Драги Крајишници, много смо изгубили. Чувајмо оно што имамо. Чувајмо оно по чему смо препознатљиви, чувајмо наше културно благо!

Ако то изгубимо и ми ћemo бити изгубљени. Народ који изгуби језик, веру, културу, традицију и обичаје, осуђен је на пропаст. Народна мудрост каже: “Боље је да нестане села нег обичаја” или “Села је нестало, сачувајмо обичаје”. Због тога, дајмо сви заједно свој скроман допринос да нам се то не деси и не очекујмо да то неко уместо нас уради !”

У току фестивала публика је уживала у предивним песмама које су многе за тренутак вратиле у завичај, а пробуђене емоције биле су веома приметне код свих. Певало се заједно са извођачима а пуштена је и понека суза.

На крају сви учесници заједно су певали песму “Нема раја без роднога краја”, а Његово Преосвештенство Владика Банатски упутио поруку којом је духовно оплеменио и фестивал и присутне у сали, између осталог рекавши: Бог зна шта он сам планира са народом својим и да ли је све ово требало да буде крајем 20. века, јер су многи мимо своје воље постали оно што неће а не оно што хоће. Најважније је да ми сами себе поштујемо, а од другога ко то неће, не морамо и не треба да тражимо. Ако ли сачувамо оно што је највредније, а то је вера, вера у Бога на првом месту, као и своје културно благо, сачуваћемо себе. Због тога је и најприродније да се овако састајемо и дружимо. Кад се помене Крајина, Косово, Србија, није потребно ни детету, ни старцу писмено објашњавати чија је то земља. Знају свети преци а знамо и ми, њихови потомци, и тако треба да научимо и децу своју. Захваљујем се свим учесницима који су изразом своје песме показали сву тугу и недаћу са којом смо се претходних петнаестак година сусретали. Срећни били и све вас Бог благословио!

Председник Везмар захвалио се Владици на племенитим речима, рекавши да сви треба добро да их упамтимо, јер се у њима огледа наша будућност. Такође је захвалио свима присутним, и позвао их да се у што већем броју окуне 5. августа на обележавању десетогодишњице прогона и страдања за време злочиначке операције “Олуја”, којом приликом ће се давати помен жртвама.

ЗАВИЧАЈНО УДРУЖЕЊЕ КРАЈИШНИКА “НИКОЛА ТЕСЛА” ПЛАНДИШТЕ

Оцену фестивала дао је Никола Везмар, председник удружења:

“По мом мишљењу, а узевши у обзир претходна два фестивала, знатно смо уз напредовали уопште у смислу организације. Ове године стицајем околности имали смо нешто мањи број учесника што нимало није умањило квалитет и значај фестивала напротив, сигуран сам да је трећи фестивал по квалитету извођења песама знатно бољи од претходна два.

Пре свега, желим да изразим своје велико задовољство што смо у врло тешким условима успели да организујемо тако велику и веома значајну манифестацију. Увек сам имао на уму, и то јавно говорио, да је овај фестивал, поред значаја за очување крајишке културе, изузетно значајан за општину Пландиште. Имати овако велику и веома квалитетну манифестацију овако малој средини иtekako је важно.

Сами учесници нису крили задовољство, те су сви изразили похвале и жеље да се додатне поново видимо. Из разговора са онима који су пратили фестивал а веома су значајни у локалној заједници, мислим да смо коначно схваћени и надам се прихваћени као неко ко делује у циљу општег добра. Све сам сигурнији да ће ово заиста постати традиционална манифестација. На крају, желим да изразим најискренију захвалност учесницима и свима онима који су нам помогли. Такође позивам све оне који хоће и могу да нам помогну, да нам се придруже и да на тај начин остваримо циљ, а то је фестивал за који ће се знати у читавом свету.”

Гојко Н. Везмар

Водитељи програма:
Николина Везмар и Гојко Везмар

Бранко Мастиловић
дугогодишњи културни
радник и велемајstor
на хармоници.

Драган Јововић
дугогодишњи борац
за очување народног
стваралаштва и
велемајstor на фрули.

Бранко Стефановић
годинама неуморно
са тамбурицом шире
звуке Српске народне
музике.

Маша Беба Пјевач
чистим крајишким
женским гласом шире
дух и топлину Крајишке
песме уз Личку
тамбурицу самицу.

Оркестар “КРАЈИШКИ ПРИЈАТЕЉИ” - Београд

ЗАВИЧАЈНО УДРУЖЕЊЕ КРАЈИШНИКА
“НИКОЛА ТЕСЛА”
ПЛАНДИШТЕ

ИГ “КРАЈИШКЕ ДЕЛИЈЕ” - ГУДУРИЦА

ИГ “КРАЈИШНИЦИ СА ФРУШКЕ ГОРЕ”
БЕОЧИН

ЖИГ “БАНИЈА” - БЕОГРАД

ИГ “ВИТОРОГ” - БУДИСАВА

ИГ “СИНОВИ КРАЈИНЕ” - БУДИСАВА

ИГ “ЗЕМЉАЦИ” - ТЕМЕРИН

ЗАВИЧАЈНО УДРУЖЕЊЕ КРАЈИШНИКА
“НИКОЛА ТЕСЛА”
ПЛАНДИШТЕ

ИГ “КРАЈИШНИЦИ”- ВЕЛИКА ГРЕДА

ИГ “СОКОЛОВИ” - ПРИГРЕВИЦА

ИГ “ЖУБОР КОРАНЕ” - БЕОГРАД

ЖИГ- КУД “КРАЈИНА” - БЕОГРАД

ИГ “КРАЈИШНИЦИ СА МАЊАЧЕ”
НОВИ САД

ИГ “СТУДЕНАЦ” - ШАЈКАШ

ЗАВИЧАЈНО УДРУЖЕЊЕ КРАЈИШНИКА
“НИКОЛА ТЕСЛА”
ПЛАНДИШТЕ

ЗАХВАЛНИЦЕ ЗА ПОМПОЋ У ОРГАНИЗАЦИЈИ ФЕСТИВАЛА ДОБИЛИ СУ:

1. ЕПАРХИЈА БАНАТСКА - Вршац	21. ТВ БАНАТ - Вршац
2. ОПШТИНА ПЛАНДИШТЕ	22. РАДИО БУМБАР -Пландиште
3. ФОНДАЦИЈА ХЕМОФАРМ -Вршац	23. ЛИСТ ОКТОБАР - Пландиште
4. ОШ “ДОСИТЕЈ ОБРАДОВИЋ -Пландиште	24. Г-дин Илија Мильковић
5. КОЦ “ВУК КАРАЦИЋ” - Пландиште	25. Г-дин Саво Илић
6. АД ВРШАЧКА ПИВАРА - Вршац	26. Г-дин Предраг Брујић
7. ДОО СХАРК -Вршац	27. Г-дин Бранко Бабић
8. ВРШАЧКИ ВИНОГРАДИ - Вршац	28. Г-дин Гојко Везмар
9. МЗ ВЕЛИКА ГРЕДА	29. Г-ђица Николина Везмар
10. АД МЛИН “НАПРЕДАК”-Велика Греда	30. Г-дин Милан Г. Брујић
11. МПИ-ДОО “1. ОКТОБАР” - Пландиште	31. Г-дин Славко Русић
12. СТР БИОНСЕН - Пландиште	32. Г-дин Јован Јованчевић
13. МЕСАРА БРАЈКОВИЋ - Пландиште	33. Г-дин Славко Ђалић
14. ТЕХНИЧКА ШКОЛА - Железник - Београд	34. Г-ђа Славица Ђалић
15. НИС НАФТАГАС ЈУЖНИ БАНАТ -Јаношик	35. Г-дин Борислав Mrkela
16. СТР “ЛАТКОВИЋ” - Пландиште	36. Г-дин Мирослав Вучковић
17. СТР МБД - Пландиште	37. Г-дин Радован Mrkela
18. СТР ДРИНК ДИСКОНТ - Пландиште	38. Г-ђица Марина Пантић
19. СЗР ЗАВАРИВАЧ -Стари Лец	39. Г-дин Александар Јањић
20. З.У. СРБА ИЗ ЛИКЕ “МАТИЦА ЛИЧКА” -Апатин	40. ШТАМПАРИЈА ТУЛИ - Вршац

ЗАСЛУЖНИ ПОЈЕДИНЦИ

Појединци који су се својим активностима истакли као искрени сарадници и пријатељи удружења.

Свето Лабовић

Бранко Бабић

Јован Зораја

Ђуро Вуковић

Користим прилику да се јавно захвалим донаторима, медијима, фирмама, установама који су нам на било кој начин помогли и дали свој допринос у очувању културе и обичаја Срба Крајишника. Драги пријатељи у име Удружења и своје име најискреније желим од срца да вам се захвалим на досадашњој помоћи. Надам се да ћемо и даље сарађивати и тако обезбедити да генерације Крајишника који су на овај простор дошли веома мали, као и они који су се родили овде, сазнају све о својим коренима, пореклу и култури својих предака.

Очекујем да и други следе пример горе недених и придруже нам се у напорима које чинимо, јер што нас је више укњућено свима ће бити лакше и нико неће осетити велики терет. Верујте задовољству је чинити добра дела.

С поштовањем, председник Удружења Никола Г. Везмар

ЗАВИЧАЈНО УДРУЖЕЊЕ КРАЈИШНИКА
“НИКОЛА ТЕСЛА”
ПЛАНДИШТЕ

УЧЕСНИЦИ ТРЂЕГ ФЕСТИВАЛА “КРАЈИШКИ БИСЕРИ”
Пландинште 2005. године

ОРКЕСТАР “КРАЈИШКИ ПРИЈАТЕЉИ” - Београд

- Бранко Мастиловић
- Бранко Стефановић
- Драган Јововић
- Маша Беба Пјевач

1. ИГ “КРАЈИШНИЦИ” - Велика Греда

- Марко Нишић
- Бранко Везмар
- Милан Божић
- Марко Ивошевић
- Новак Стојановић
- Милорад Џвјетићанин

2. ИГ “ВИТОРОГ” - Будисава

- Зоран Митрић
- Ђуро Митрић
- Вељко Мрђан
- Милован Ђукић
- Бране Макивић

3. ИГ “КРАЈИШНИЦИ СА МАЊАЧЕ” - Нови Сад

- Маринко Ђутић
- Борислав Ђутић
- Милорад Ђутић
- Предраг Кнежевић
- Бране Амицић

4. ИГ “СИНОВИ КРАЈИНЕ” - Будисава

- Милорад Грдић
- Јанко Пећанац
- Слободан Гутић
- Маринко Ковачевић

5. ИГ “ЗЕМЉАЦИ” - Темерин

- Илија Томић
- Илија Васић
- Јово Карап
- Ђуро Михаљичић

6. ИГ “СТУДЕНАЦ” - Шајкаш

- Драгомир Зечевић
- Драган Петрић
- Жељко Ковачевић
- Славиша Зечевић
- Душко Вујановић

7. ИГ “СОКОЛОВИ” - Пригревица

- Стеван Арбутина
- Мирко Радојчић
- Милорад Зубер
- Стојша Деветак
- Саво Радић
- Стојан Тадић

8. ИГ “ЖУБОР КОРАНЕ” - Београд

- Стево Бекић
- Никола Кекић
- Милан Брковић
- Зоран Срдић

9. ИГ “КРАЈИШНИЦИ СА ФРУШКЕ ГОРЕ” - Беочин

- Драгиша Томић
- Радослав Шпирин
- Милорад Костић
- Чедо Јевтић
- Стеван Томић

10. ИГ КРАЈИШКЕ ДЕЛИЈЕ” - Гудурица

- Владимир Обрадовић
- Стево Грубић
- Жељко Мрдаљ
- Проле Миланко
- Станко Миланко

11. ЖИГ - КУД “КРАЈИНА” - Београд

- Мара Дотлић
- Недељка Новаковић
- Маринка Бабић
- Савка Калинић
- Маша Беба Пјевач

12. ЖИГ “БАНИЈА” - Београд

- Сава Прошић
- Нада Боројевић
- Јелена Кљајић
- Николина Шупут
- Милица Констадиновић
- Маца Царић
- Наташа Лукић

Користим прилику да се јавно захвалим свим учесницима Трећег фестивала крајишким пјесама у Пландиншту 2005. год. Најискреније им се захваљујем за доприносу у очувању и неговању крајишке културе и обичаја. Посебно желим да похвалим све извођаче, за веома висок квалитет у интерпретацији песама и одличан сценски наступ.

Председник Удружења: **Никола Г. Везмар**

У ПЛАНДИШТУ ОБЕЛЕЖЕНО ДЕСЕТ ГОДИНА ОД ПРОГОНА
СРПСКОГ НАРОДА ИЗ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ КРАЈИНЕ

ОЈ, КРАЈИНО!

Паастос жртвама у Крајини, служио је Његово Преосвештенство Владика Банатски Господин Никанор уз саслужење свештеника. Обележено десет година прогона Срба из Републике Српске Крајине, који су пртерани у акцији хрватске војске и полиције “Олуја” 1995. године.

У Пландишту је у организацији ЗАВИЧАЈНОИГ УДРУЖЕЊА КРАЈИШНИКА “НИКОЛА ТЕСЛА”, 5. августа обележено десет година прогонства Српског народа из Републике Српске Крајине, пртераног у акцији хрватске војске и полиције “Олуја” 1995. године.

Паастос у цркви св. Рафаила Банатског служио је Његово Преосвештенство Владика Банатски, Господин Никанор, уз саслужење месног пароха јереја Душана Нишевића, архијерејског намесника вршачкогprotoјереја Марка Ногића, јереја Нинослава Качаревића и ђакона Владимира Руменића. Паастосу су поред прогнаних и избеглих присуствовали и представници локалне самоуправе Гордана Маричић, начелник општинске управе и Михајло Банчевић, директор КОЦ-а, као и остали грађани.

Паастос у цркви св. Рафаила Банатског

Након паастоса, присутни су се упутили у салу дома културе где је организовано обележавање под називом “Ој, Крајино!” На самом почетку интонирана је химна Крајини, Ој, Крајино! Скупу се обратио Никола Везмар, захваливши свима који су дошли да својим присуством покажу, пре свега, дужно поштовање према жртвама и немирање са чињеницом да се за десет година, не зна права истина о “Олуји”.

Тачно пре десет година извршен је погром над једним народом. У злочиначкој акцији названој “Олуја” 4. и 5. августа 1995. године, војно-полицијске снаге Републике Хрватске пртерале су око 260.000 људи, а

преко 2.500 је убијено. Неколико стотина, углавном старих и немоћних, убијено је или заклано на кућном прагу. Та и таква акција у Хрватској данас се слави као велика победа. У свим јавним наступима хрватски званичници ту акцији апострофирају као велики и значајан успех, јер како кажу, та акција је уграђена у темеље Хрватске државе. Дакле, питам се после десет година, где смо ми у овој причи? Да ли смо ми ти који су изгубили а Хрвати они који су добили, и да ли се добија кад чиниш другоме зло, или је то само привид? У свему овом, мислим да смо сви заједно изгубили, а једини добитници су ратни профитери и политичари који такву једну акцију каква је “Олуја” уграђују у темеље своје државе. Ако човек жели правду за себе, онда ту исту правду и права мора признати и за другога, при чему мора строго водити рачуна да при остваривању својих демократских и људских права не угрожава туђа. Доношењем новог устава и насилиним одузимањем статуса народа, Србима су плански и смишљено угрожена права која су стицали вековима живећи на тим просторима. Охрабрује чињеница, па макар и након 10 година, да у Хрватској почињу да говоре о злочинима почињеним над Србима. Хрвати треба да схвate да ово није био никакав домовински рат, већ грађански, и да они који су чинили злочин, као и они који су креирали и планирали те зочине, морају да одговарају. Колике су демократе они који у својим јавним наступима позивају Србе да се врате, а истовремено величаји акцију попут “Олује” и резултате те акције уграђују у темеље своје државе. Питам се да ли је та држава демократска и да ли у таквој држави има места за оне који су у тој акцији пртерани из својих кућа? - рекао је Везмар.

Испред локалне самоуправе, скупу се обратио господин Михајло Банчевић, рекавши између осталог: “У нашу малу општину стигло је око 1.400 људи, који су имали среће да преживе сву голготу операције цинично назване “Олуја”. Наша општина је дала и даваће свој допринос у ублажавању последица овог вероватно највећег егзодуса Срба у нашој историји. Међутим, и поред тешке економске ситуације, у општини Пландиште остало је да живи око хиљаду људи. Живот тече даље, рађају се нове генерације Личана, Кордунаша, Банијаца, Далматинаца, Крајишника и осталих, далеко од вековног завичаја својих предака. Пренесимо им

ЗАВИЧАЈНО УДРУЖЕЊЕ КРАЈИШНИКА “НИКОЛА ТЕСЛА” ПЛАНДИШТЕ

Михајло Банчевић

У програму су учествовали, гуслар **Саво Контић**, који је магијском моћи гусла оплеменио вече и песник **Никола Корица**, прочитавши део поеме “ЋЕ ЋЕМО САД?”. Песму “КРАЈИНИ” рецитовао је **Гојко Везмар**, аутор (1996.).

Песник Никола Корица

Гуслар Саво Контић

Гојко Везмар

Овом приликом прочитана је и резолуција усвојена на ДРУГОМ ИЛИНДАНСКОМ САБОРУ, одржаном 4. августа 2005. године у Београду, где се захтева:

- Да званична Хрватска у циљу трајног мира, помирења и саживота, каже целу истину о “Олуји”, да престане са слављем “Олује” у којој је прогнан српски народ. “Олуја” је врунац планираног злочина - геноцида, парадигма врхунског злочиначког подухвата, зачетог много раније, а реали-

истину, поучимо их да не mrзе, да памте своје корене и да се опоменемо сви, да нашим будућим писцима не дамо повода да пишу неке нове Деобе или неке нове Сеобе.”

зованог у Независној Држави Хрватској и у Републици Хрватској. У злочиначком подухвату “Олуја” убијено је 2.615 Срба, од чега је 655 у Босанској крајини, претежно цивила. У “Олуји” је претерано више од 200.000 Срба из Крајине, и 125.000 Срба из Босанске крајине. Њоји је претходио злочин против мира и избацивање Срба као конститутивног народа из Устава Хрватске. Од 1991. до 1995. године према до сад утврђеним подацима, убијено је или се воде као нестали 6.795 Срба из Крајине и Хрватске, а још није утврђен начин и место убиства за 2.627 Срба, па позивамо Хрватску, да помогне у решавању судбине несталих Крајишника;

- Да се ова насиља над животом, у Хашком трибуналу и пред светом прогласе геноцидом, да се осуде сва убиства цивила, насиљно одузимање статуса народа, пљање и уништавање, затварање и прогон Срба, пљачке и отимачина. Тражмо повратак на раније остварена права, статус равноправног народа и статус културно-политичке аутономије. Позивамо Србију и Црну Гору да јаче подрже пртерани српски народ јавним залагањем и практичним деловањем, и да се дословно реализације национална стратегија о избеглицама.

Позивамо државе демократског света да логистички подрже организовање српског народа у избеглиштву као легалан и легитиман начин борбе за људска права и опстанак.

Никола Г. Везмар

ЛИЧКИ ВИШЕБОЈ АПАТИН 2005

Рано суботње, 23. јулско јутро најављује дан за који, што се временске прогнозе тиче а и стварност не охрабрују.

Тумрно је. Облаци се ваљају. Киша ромнија. Крећемо на пети “Лички вишебој” у Апатину. Тамо ћемо својим четвртим учешћем оверити пријатељство и непосредно подржати највећи фестивал витештва који сваке године традиционално окупља велики број такмичара у старим играма.

... Сви погледи уперени су ка централној бини, одакле зеленим тепихом спортског терена Бање Јунаковић, озарени, побуђени сунчавим зрацима корачају такмичари. Неколико говорника, химна државе, а онда, заорила се са свих страна још једна химна “Нема раја без роднога краја”- певају сви. И ја сам, колико ме грло носи, а фала Богу, за сада, добро служи.

Пријатељу мој, имало се потом шта видети и доживети. Ређају се такмичари и дисциплине. Најмлађи трче у врећама. Победнику више сладоледа него што сам има килограма - пуних 20 које несебично дели својим противницима.

Свака дисциплина, одвијајући се под олимпијским

**ЗАВИЧАЈНО УДРУЖЕЊЕ КРАЈИШНИКА
“НИКОЛА ТЕСЛА”
ПЛАНДИШТЕ**

теслом “важно је учествовати”, пропраћена је правим подвизима. Падају и рекорди. Летвица у скоку у вис из места незамисливо, на 140 сантиметара, савладана је. Пењање уз стожину (слично потпуно глаткој бандери) за одважне је мачији кашаљ, док за већину, закон гравитације је неумољив. Ређају се одважни, храбри,

снажни, прави витезови. И тако, до самог краја који обележавају, као и увек, горостаси из Пригревице и Невесиња. Навлачење конопца завршавају победом Пригревчани који су и укупни победници Петог Личког вишебоја у Апатину.

Срећни као и победници, сви до једног били смо и ми што смо активно учествовали, гледали и радовали се свему у том дану.

Растајемо се са својим пријатељима чије ће гостопримство трајати и обавезивати све нас. До 12

следећег Личког вишебоја у Апатину, највећем личком граду, довиђења кажемо и уз божију помоћ желимо да се здрави и живи опет саберемо на истом месту следеће године.

Чланови екипе “НИКОЛА ТЕСЛА”:

Никола Г. Везмар
Милан Брујић
Бранко Бабић
Јован Јованчевић
Славко Русић
Никола Драганић
Гојко Везмар
Драго Качавенда
Драган Зорић

Душко Латковић
Стевица Батинић
Марко Јованчевић
Дане Батинић
Дамир Батинић
Вујадин Стокић
Борислав Mrkela
Горан Латковић

Бранко Бабић

ТЕСЛА ПЛАНЕТАРНИ ГЕНИЈЕ

Поводом 150 година од рођења Николе Тесле, у организацији Завичајног удружења Крајишника “НИКОЛА ТЕСЛА”, одржано је предавање на тему “Тесла - планетарни геније”.

Књижевник Жељко Сарић

Уводну реч на предавању одржао је председник удружења, Никола Везмар, говоривши о удружењу именују удружења и значају Николе Тесле.

Предавање о Тесли одржао је угледни књижевник и писац Фелтон о Николи Тесли, господин Жељко Сарић, секретар за Балкан Теслиног меморијалног друштва из Њујорка. Господин Сарић је веома брилијантно и упечатљиво говорио о лицу и делу Николе Тесле, од његовог порекла, детињства, школовања, научног рада до саме смрти.

Након предавања приказан је оригинални филм о Николи Тесли, који је визуелно употпунило предавање.

Гојко Н. Везмар